

[Pelle Voigt]

atomkrige vinder frem, ikke mindst i NATOs atomplanlægning.

På den baggrund er der også i Danmark en bred modstand mod og bekymring over udviklingen, især den amerikanske kernevåbenstrategi, som i vid udstrækning naturligvis er lig med NATOs kernevåbenstrategi.

Det er blevet diskuteret, om det danske medlemskab af NATO, de danske forpligtelser over for NATO, NATOs forstærkningstilbud over for Danmark medfører en forpligtelse for Danmark til i en krise- eller krigssituation at modtage atomvåben på sit område.

På baggrund af den dybe bekymring, som i dag hersker i store dele af befolkningen, hvilket giver sig udslag i en stadig voksende fredsbevægelse, har vi i dag rejst denne forespørgselsdebat om Danmarks placering i NATOs atomstrategi.

Besvarelse

Forsvarsministeren (Hans Engell):

Regeringen byder denne lejlighed velkommen til at give folketinget en redegørelse for Danmarks placering i NATOs atomstrategi. Det er et emne med elementer, der er bærende i dansk sikkerheds- og forsvarspolitik, og som ikke hidtil har været drøftet samlet her i tinget.

Vores medlemskab af NATO, samarbejdet med vores allierede inden for det integrerede forsvar og de strategiske principper, der ligger til grund for styrkernes opbygning og de konkrete operationsplaner, er snævert forbundet med hinanden.

NATO har således ikke en særskilt atomstrategi, som det antydes af forespørgerne. Hvad vi har, er en samlet strategi for Vestens forsvar over for et angreb. Heri indgår både de konventionelle og de nukleare styrker. Ingen del af den nuværende strategi kan således vurderes isoleret.

Det er med tilfredshed, regeringen har konstateret, at der i tinget er stor støtte til Danmarks medlemskab af NATO. Under forespørgselsdebatten her for nylig, den 3. november, er det igen blevet slået fast af partierne bag ved forsvarsforliget og af fremskridtspartiet, at der ikke er noget alternativ til dette medlemskab.

Vi finder det vigtigt, at det samarbejde, der har været om vort forhold til NATO under skiftende socialdemokratiske og også

borgerlige regeringer, kan bevares. De trods alt begrænsede områder af alliancepolitikken, hvorom der ikke er enighed – og jeg tænker naturligvis her især på INF-problematikken – må ikke undergrave dette traditionelle samarbejde. Der må ikke kunne rejses tvivl om vor loyale stilling til NATOs grundlæggende principper.

Jeg er fuldt ud klar over, at de partier, der har rejst forespørgslen her i dag, har et andet udgangspunkt, og jeg gør mig heller ikke håb om at kunne overbevise disse partier om fordelene ved vort medlemskab af NATO.

Inden jeg nu går over til en redegørelse for NATO-strategien, skal jeg understrege, at denne regering som alle tidligere regeringer siden 1957 står aldeles fast på det princip, at Danmark ikke ønsker at modtage atomvåben på sit territorium under de nuværende omstændigheder.

Spørgsmålet blev også berørt under debatten her den 3. november, hvor det meget korrekt blev ført tilbage til en erklæring fremsat af daværende stats- og udenrigsminister H. C. Hansen. På et møde i NATO-rådet den 16. december 1957 vedrørende oplagring af atomammuniton i Europa tog H. C. Hansen som bekendt et forbehold, der gik ud på, at regeringen ikke under de nuværende forudsætninger ville modtage atomammuniton i Danmark. Det er de ord, som H. C. Hansen brugte i NATO. Den daværende statsminister udtalte også, at forbeholdet ikke var begrundet i mistillid til vore allierede. Det var hans opfattelse, at det var af betydning, at vi i vort område af alliancen undlader foranstaltninger, som selv med urette kunne opfattes som provokation og dermed vanskeliggøre afspænding.

Det forbehold er jævnlig gennem årene blevet gentaget i NATO og også under de debatter i folketinget, der har været, af bl.a. forhenværende udenrigsminister Per Hækkerup og forhenværende statsminister Jens Otto Krag. I en debat her i folketinget den 30. oktober 1980, hvor spørgsmålet om regeringens holdning til placering af atomvåben i Danmark også var rejst, blev det af forhenværende udenrigsminister Kjeld Olesen bl.a. sagt, at det, som hans regering principielt ville fastslå, var den kendsgerning, at Danmark ikke ønskede atomvåben under de nuværende omstændigheder, dvs. i fredstid. Hr. Kjeld Olesen gav herefter et fortolkningsbi-